

rioita. Avis liittyy ohjeiden noudattamisen vahvasti Uuden testamentin tulkintaan.

Teos sisältää paljon kiinnostavia yksityiskohtaisempia huomioita, joita ei tässä ole mahdollista käsitellä laajemmin. Avis käsittelee havainnollistavasti "kaitsentavirkkaa" ekumeenisena kysymyksenä, kirkkokuntien tunnustuksellisuuden luonnetta ja erimielisyyksien roolia ekumeniassa. Hän tekee monipuolisia huomioita ekumeenisista dialogeista. Suomalaisille erityisen kiinnostavia lienevät luterilais-anglikaaniseen dialogiin liittyvät ajatukset ja käytännön ehdotukset.

Avisin teos on vahva puheenvuoro, joka ei tarjoa paljoa kritisoitavaa. Lukija saattaa olla asioista eri mieltä teoksen kirjoittajan kanssa, mutta Avis esittelee näkemyksensä johdonmukaisesti ja monipuolisesti, ekumeenisten hyvien tapojen mukaan. Hänen ajatuksensa ekumeenisen metodin kehittämisestä ja ekumenian tulevaisuudesta ovat kansainvälisesti merkittäviä ja hyvin varteenotettavia. *Reshaping Ecumenical Theology* -teoksen kaltaisille realistisille, ammattitaitoisille ja rakentaville teologisille puheenvuoroille on suuri tarve.

PANU PIHKALA
TEOL. MAIST., KIRKKONUMMI

MICHAEL WARD
Planet Narnia: The Seven Heavens in the Imagination of C. S. Lewis. Oxford: Oxford University Press 2008. 347 s.

C. S. Lewisin Narnia-kirjojen tuoreet filmatisoinnit ovat saaneet aikaan suoranaisten Lewis-buumin. Jokainen kynnelle kykenevä kirjailija ja kustannusyhtiö julkaisee jos jonkinlaista aiheeseen liittyvää kommentaaria. Tässä monenkirjavassa joutokossa Michael Wardin itsenäinen ja

sisällöltään rikas tutkimus kuuluu ehdottomasti lajinsa kärkikastiin.

Ward tuntee lähteensä ja tutkimuskirjallisuuden hyvin sekä kykenee tarjoamaan aidosti uuden ja kiinnostavan näkökulman jo paljon tutkittuun materiaaliin. Hänen yllättävä perusteensinsä on, että kaikkia Narnia-kirjoja yhdistää keskiaikainen kosmologia. Ward ei ole ensimmäinen, joka on yrittänyt löytää Narnia-sarjasta rakenteellisesti yhdistäviä tekijöitä. Narnia-kirjoja on aikaisemmin yritetty järjestää muun muassa seitsemän kuolemansynnin, seitsemän hyveen tai seitsemän sakramentin vertauskuviksi. Vaikka Aslanleijona on eräänlainen Kristus-allegoria, hän ei esiinny kaikissa kirjoissa. Itse asiassa vain kolmessa sarjan kirjassa sillä on suoranaisesti Kristuksen rooli. Narnia-kirjoissa on askaruttanut myös sekavanoloinen, jopa psykedeelinen yhdistelmä erilaisia mytologioita, johon kyllästytynään Lewisin ystävä ja työtoveri J. R. R. Tolkien piti koko teossarjaa joutavana roskana. Saman arvion hän antoi myös Scifi-trilogian kolmannelta osasta *That Hideous Strength*.

Lewisilla oli kuitenkin ajatus, joka antoi struktuurin ja selityksen kirjojen erilaisille luonteille. Vaikka kosmologian esittäminen selittävästä tekijänä haiskahtaa hieman Da Vinci-koodille, Ward argumentoi teesinsä hyvin ja uskottavasti. Ensinnäkin Lewis toimi keskiajan ja renessanssin kirjallisuustieteen professorina Cambridgessa ja oli hyvin kiinnostunut nimenomaan kosmologiasista. Lewis julkaisi myös edelleenkin paljon käytetyn ja arvostetun keskiaikaista kosmologiaa käsittelevän tutkimuksen *Discarded Image*. Akateemisen tutkimuksen lisäksi hän julkaisi myös laajan runoteoksen *Planets*, jossa hän erittelee maan ja seitsemän planeetan piirteitä.

Keskiaikaisessa maakeskeisessä kosmologiassa planeettoja oli seitsemän: Aurinko, Kuu, Merkurius, Venus, Mars, Jupiter ja Saturnus, ja ne käsitettiin symboleina erityyppisistä luonteista. Näitä piirteitä Lewis hyö-

dynsi myös scifi-trilogiassaan, jossa tapahtumat sijoittuvat Marsiin (*Out of the Silent Planet*), Venukseen (*Perelandra*) ja Maahan (*That Hideous Strength*). Scifi-trilogia muodostaa planeettojen ympärille eheän kokonaisuuden; viimeisen kirjan keskeinen teema on avioliitto, jossa mieheys (Mars) ja naiseus (Venus) kohtaavat toisensa kirjan päähenkilöiden löytäessä uudelleen rakkauden kylmenneeseen liittoonsa. Lewis piti planeettojen luonteita pysyvinä arkityyppinä, joilla on pysyvä hengellinen arvo.

Narnia-kirjoissa planeetat ja niiden luonteet toimivat kehikkona, jonka läpi primäärisesti teologiset teemat tulevat esiin. Kirjat ja planeetat muodostavat parit seuraavalla tavalla: Velho ja leijona – Jupiter; Hopeinen tuoli – kuu; Hevonen ja Poika – Merkurius; Taikurin sisarenpoika – Venus; Kaspianin matka maailman ääriin – Aurinko; Prinssi Kaspian – Mars; Narnian viimeinen taistelu – Saturnus. Jupiterille tyypillisiä piirteitä ovat muun muassa kuninkaallisuus, kesä, juhlavuus, ilo ja rauha. Kuninkuus-teema tulee esiin Velhossa ja leijonassa muun muassa Aslanin hahmossa, joka on "Narnian tosi kuningas" ja lasten kruunaamisessa sijaishallitsijoiksi kirjan lopussa.

Kirjan kantava teema on ikuisen talven väistyminen ja kevään tulo. Valkean velhon hallitsemassa Narniassa "on talvi, muttei koskaan joulua". Toisin sanoen pimeyden keskeltä puuttuu ilo. Siksi Lewis laittoi joulupukin, ilon symbolin, kirjan käännteentekevään kohtaan, mikä on ärsyttänyt monia näennäisellä epäjohdonmukaisuudellaan. Ilo saavutetaan kuitenkin vain taistelun välityksellä – siksi joulupukki jakaa aseita – mutta taistelu tuo mukanaan rauhan. Antiikin Roomassa sotilaat pukeutuivat voittokulkueissa punaposkisiksi Jupiteriksi ilmaisten näin uuden ajan alkamista ja sodan väistymistä. Yleisten teemojen lisäksi planeettojen erityispiirteet tulevat näkyviin myös sinänsä mitättömiltä

tuntuissa kohdissa. Lewis esimerkiksi hyödyntää planeettojen tyypillisiä metalleja ja muita elementtejä niille kuuluvissa kirjoissaan.

Wardin kirja pohjautuu hänen perinpohjaiseen väitöskirjaansa, mutta se on tehty helpoksi lähestyä myös ei-akateemiselle lukijalle.

Argumentaatio etenee selkeästi ja johdonmukaisesti. On harvinaista, että tutkimuskirjallisuutta lukeva kokee sellaisia hykerryttäviä värityksiä kuin Wardin kirjan parissa. Myös tutkija kykenee siirtämään jotain tutkimuskohteensa tyylistä ja atmosfääristä itse tutkimukseen ilman että

tulee kalunneeksi sen kuoliaaksi ja tappaen samalla ilon itseltään ja lukijoilta. Ward on selvästi kirjoittanut kirjansa Jupiterin suojeleuksessa.

OLLI-PEKKA VAINIO
DOS., HELSINKI

Suomalaisen Teologisen Kirjallisuusseuran symposium

Jeesuksen opetukset

16–17.11.2011

Helsingin yliopiston päärakennus (Fabianinkatu 33)

Keskiviikko 16.11.2011

9.15 Avaus: Risto Saarinen (prof.), sali 12

Vertaukset/opetukset, sali 12

9.30 Elina Vuola (TT, dosentti)

10.00 Outi Lantto (taloustieteilijä ja pastori)

10.30 Markku Envall (kirjailija, FT)
yleiskeskustelu

11.30 lounas

Lopun aika, sali 12

13.00 Olli Sinivaara (kirjailija)

13.30 Lasse Halme (TT)

14.00 yleiskeskustelu

Päivä päättyy 14.30

Torstai 17.11.2011

9.15 Avaus, auditorio XII

Vuorisaarna/vertaukset, auditorio XII

9.30 Leila Haaparanta (prof.)

10.00 Jutta Jokiranta (tutkijatohtori)

10.30 Jaana Hallamaa (prof.)
yleiskeskustelu

11.30 lounas

Jeesuksen teologia, sali 5

13.00 Heikki Räisänen (prof. em.)

13.30 Serafim Seppälä (prof., munkki)

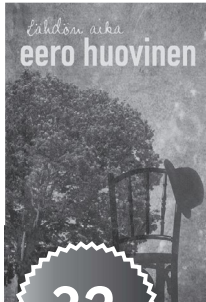
14.00 Tommi Lehtonen (TT, dosentti)

14.30 yleiskeskustelu

Päivä päättyy 15.00

Lisätietoja seuran kotisivuilta <http://pro.tsv.fi/stksj>

Kaikkea maan ja taivaan väliltä.

32,-

Eero Huovinen
Lähdön aika
Lähdön aika -teos on ainutlaatuinen näköalapaikka piispan monipuoliseen toimenkuvaan kotikentällä ja kansainvälisissä tehtävissä.

 WSOY

28,⁵⁰/₋

HEIKKI
RÄISÄNEN
MITÄ
VARHAISET
KRISTITYT
USKOIVAT

Heikki Räisänen
Mitä varhaiset kristityt uskoivat
Huippututkijan teos varhaisten kristittyjen erilaisista, ristiriitaisistakin näkemyksistä.

 WSOY

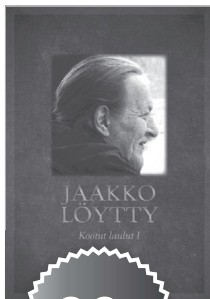

29,⁸⁰/₋

Richard Rohr
Muutos alkaa meistä

Voisimmeko me pienet ihmiset luoda parempaa elämää? Muun muassa Jeesuksen ja Franciscus Assisilaisen yksinkertaisen elämän visiot laajentavat näköalojamme. Käytännön kärsivälliset muutokset voimaannuttavat lukijaa – muutos alkaa meistä.

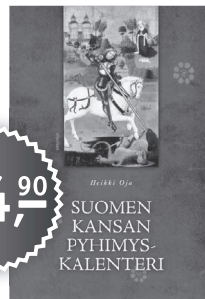
 KIRJAPAJA

39,⁹⁰/₋

Jaakko Löytty
Kootut laulut 1
Löytty laulaa todeksi luvattun maan. 150 Löytyn laulua uran eri vaiheilta. Nuotit ja sointumerkit.

 KIRJAPAJA

44,⁹⁰/₋

HEIKKI OJA
SUOMEN
KANSAN
PYHIMYS-
KALENTERI

Heikki Oja
Suomen kansan pyhimyskalenteri
Ainutlaatuinen teos, jonka sivuilla tavataan lähes viisisataa marttyyria, kirkonmiestä, huskasta hallitsijaa ja Raamatun henkilöä.

 KIRJAPAJA

kotimaakauppa.fi

Ilmoituksen hinnat ovat seurakunta- ja teologihintoja.